

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

podatele: V. T.

o podání ze dne 2. 1. 2023,

takto:

- I. Podání se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podatel v podání ze dne 2. 1. 2023 žádal krajský soud, aby určil, že žalovaní (tj. Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Městský úřad Jičín a Městský úřad Sobotka) „musí posuzovat stavby na pozemku p. č. XA a p. č. XB, v katastrálním území jako nepovolené, neboť i jako soubor staveb pro zemědělskou výrobu podle vyhlášky č. 268/2009 Sb., kterou tvoří hlavní stavby Stodola přejmenovaná na Hospodářský objekt a dále objekt Salaše a dále další drobné doprovodné stavby jsou postavené v rozporu s Územním plánem a všechny stavby musí být odstraněny a pozemek musí být uveden do původního stavu (tj. zahrada)“.
2. Z obsahu tohoto jeho podání nebylo možné dovodit, proti kterému rozhodnutí nebo proti jakému úkonu označených správních orgánů podatel vlastně brojí.
3. Výše uvedené podání tak nesplňovalo náležitosti vymezené v ustanovení § 37 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud proto usnesením ze dne 4. 1. 2023, čj. 3 Na 51/2023-13, vyzval podatele k odstranění vad podání. Vyzval jej, aby ve stanovené lhůtě specifikoval, zda svým podáním mínil podat žalobu dle soudního řádu správního a pokud ano, zda se mělo jednat o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nebo o žalobu na ochranu před nečinností správního orgánu nebo o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. A pro ten který případ, aby žalobu opatřil všemi náležitostmi stanovenými příslušnými ustanoveními soudního řádu správního. Současně podatele poučil, že nebudou-li vady podání v této lhůtě odstraněny a v řízení nebude možno pro tyto nedostatky pokračovat, soud podání dle § 37 odst. 5 soudního řádu správního odmítne.
4. Podatel na zmíněné usnesení (výzvu) reagoval podáním doručeným zdejšímu soudu dne 6. 2. 2023, v němž sdělil, že je pro něj obtížné se vyznat v tom, co vše bylo protiprávní, protože toho je více, a že vlastně neví, koho má žalovat, protože „aktéři jsou v této chvíli tři, a to MÚ v Jičíně, Žižkovo nám 18, 506 01 Jičín, MÚ Sobotka, Boleslavská 440, 507 43

Sobotka a KÚ Královéhradeckého kraje, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové“ (poznámka soudu: dále v textu tito žalovaní jsou označeni již jen „MÚ Jičín, MÚ Sobotka a KÚ“). Uvedl, že na pozemku p. č. XA se nachází další černá stavba, a to salaš 2, na kterou již podal několikrát bezúspěšně podnět stavebnímu úřadu v Jičíně, a tentokrát podal podnět dopisem MÚ Sobotka z důvodu, že MÚ byl podjatý, MÚ Sobotka řešil černou stavbu stodola na stejném p. č. XA a navíc tyto dvě stavby spolu s dalšími menšími tvořily soubor staveb pro zemědělskou výrobu.

5. Dále podatel uvedl, že podává 1) žalobu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. (poznámka soudu: podatel měl zřejmě na mysli zde i dále v textu „s. ř. s.“ a nikoliv „s. ř.“ jak opakovaně uvádí). K tomu popsal, že několik měsíců po podání podnětu na MÚ Sobotka nedošlo k zahájení řízení o černé stavbě salaše 2, zároveň zmínil nedodržování zákazu užívání černých staveb a nevymáhání zákazu ze strany úřadů. Jako důkaz označil dopis KÚ o delegaci na MÚ Sobotka ze dne 1. 2. 2023.
6. Dále podatel uvedl, že podává 2) žalobu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. proti KÚ s tím, že KÚ poslal 19. 12. 2022 sdělení, ze kterého podatel nabyl dojmu, že KÚ neví, o čem vlastně rozhoduje, a proto poslal na KÚ dopis, v němž se dotazoval, co je co s příslušnou fotodokumentací z leteckých map, na který mu dosud nebylo odpovězeno. Jako důkaz označil sdělení KÚ ze dne 19. 12. 2022 a dopis na KÚ ze dne 26. 12. 2022.
7. Dále podatel uvedl, že podává 3) žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 79 s. ř., kterou směřuje proti MÚ Sobotka, MÚ Jičín a proti KÚ, neboť tyto orgány neposuzují černé stavby na pozemku p. č. XA a p. č. XB jako soubor staveb pro zemědělskou výrobu, a to od samého počátku, přestože je to zřejmé a snaží se objekty posuzovat *per partes*. Jako důkaz označil dopis na KÚ ze dne 26. 12. 2022.
8. Dále podatel uvedl, že podává 4) žalobu proti KÚ podle § 82 s. ř., neboť KÚ rozhodl o přidělení případu MÚ Sobotka, a to přestože věděl, že na stavebním úřadu pracuje jedna pracovnice, která odchází do důchodu a na tuto skutečnost byl KÚ upozorněn. Jako důkaz označil dopis řediteli KÚ ze dne 3. 12. 2022.
9. Dále podatel uvedl, že podává 5) žalobu proti MÚ Jičín pro nečinnost podle § 79 s. ř., neboť vodoprávní úřad MÚ Jičín dopisem ze dne 7. 10. 2022 žádal hydrogeologický posudek a posudek z ČOV, které byly dodány dne 5. 11. 2022, a do této doby MÚ Jičín k nápravě nic neučinil. Jako důkaz označil dopis z MÚ Jičín ze dne 7. 10. 2022 a dodání posudku na vodoprávní úřad Jičín dne 7. 11. 2022.
10. A nakonec podatel uvedl, že podává 6) žalobu proti KÚ podle § 82 a § 79 s. ř., neboť KÚ delegoval podněty na MÚ Sobotka, přičemž není zřejmé, jaké podněty delegoval a navíc toto delegoval na úřad, kde chybí nebo budou chybět v nejbližší době pracovníci, přestože o této skutečnosti KÚ ví z jeho korespondence. Jako důkaz označil dopis z KÚ ze dne 1. 2. 2023.
11. Podatel pak v petitu svého podání žádal
 - určení, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje je povinen neprodleně zajistit řešení černých staveb i ostatních drobných staveb na pozemku p. č. XA a XB v katastrálním území jako soubor staveb pro zemědělskou výrobu a to stavebním úřadem, který je toto schopen kapacitně a odborně zajistit,
 - odstranit všechny stavby pro zemědělskou výrobu na p. č. XA a p. č. XB jako černé stavby, postavené v rozporu s územním plánem a z důvodů poškození spodních vod, jak

bylo dokázáno autorizovanými laboratorními vyšetřeními a hydrogeologickým posudkem,

- určení, že odbor životního prostředí MÚ Jičín je povinen neprodleně přijmout účinná opatření v rámci své působnosti, aby nedocházelo k poškozování životního prostředí, a
- určení, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje je povinen informovat o stavbách označených v dopise ze dne 26. 12. 2023 a o tom, co je předmětem delegace (viz dopis ze dne 1. 2. 2023).

12. Jako přílohy k tomuto svému podání podatel přiložil usnesení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 1. 2. 2023 o určení, že k projednávání a vyřizování podnětů podatele se pověřuje Městský úřad Sobotka, sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 19. 12. 2022, sdělení Městského úřadu Jičín ze dne 7. 10. 2022 k prošetření podnětu (ochrana vody ve studni), vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k původu bakteriálního znečištění domovní studny na pozemku p. č. XC v katastrálním území a dopis podatele adresovaný Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 6. 2. 2023.

13. Krajský soud musí konstatovat, že obsah tohoto jeho podání je nadále značně chaotický a místy nejasný (např. obecné tvrzení podatele, že jde v daném případě o nedodržování zákazu užívání černých staveb a nevymáhání tohoto zákazu úřady, přestože současně nespifikoval žádné rozhodnutí, kterým by bylo rozhodováno či rozhodnuto o odstranění předmětné stavby nebo staveb, aby mohly být označeny za tzv. černé stavby) a žalobce jimi vytýkané vady původního podání neodstranil. Rovněž je nutno konstatovat, že žalobcem formulovaný petit žaloby neodpovídá jím jednotlivě specifikovaným typům žalob uváděným pod body 1) až 6).

14. Pokud tedy jde konkrétně o podatelem označenou žalobu pod bodem 1), tj. žalobu na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s., má zřejmě na mysli nevyřízení jeho podnětu, kterým pravděpodobně žádal zahájení řízení o odstranění stavby (staveb) na pozemku parc. č. XA a parc. č. XB v katastrálním území. Neuvedl však, o jaké konkrétní podněty šlo, ani z jakého data byly (je pouze uveden rok 2019), ani komu ten který podnět adresoval (uvedl pouze, že několikrát podal podnět stavebnímu úřadu v Jičíně a podnět MÚ Sobotka), neuvedl ani jakou (a kdy) podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle správního řádu (když tvrdí nečinnost správního orgánu). Není ani jednoznačně formulováno, který bod ze žalobního petitu se má vztahovat právě k žalobě pod bodem 1). Žaloba takto formulovaná tedy není věcně projednatelná.

15. Již jen jako *obiter dictum* a pro informaci podatele krajský soud dále uvádí, že výsledkem úspěšné nečinnosti žaloby je uložení povinnosti správnímu orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (soud však nemůže dopředu zasahovat do obsahu takového rozhodnutí či osvědčení). Pro to, aby mohlo dojít k vydání rozhodnutí, je však nutné, aby probíhalo správní řízení, jehož výsledkem může vydání rozhodnutí ve věci samé být. Uvedený předpoklad, tedy probíhající správní řízení, ve kterém by se podatel domáhal vydání rozhodnutí pro nečinnost správního orgánu, však v nyní posuzované věci zřejmě splněn není (ze žádného tvrzení podatele to nevyplývá). Pokud by se totiž podatel domáhal zahájení řízení o odstranění stavby, resp. by se bránil proti postupu (nečinnosti) správního orgánu, který k jeho podnětu takové řízení nezačal, na takovou procesní situaci dopadá jiný žalobní typ, a to konkrétně žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. (viz

rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, čj. 6 As 108/2019-39). Přitom jestliže je zvolena žaloba na ochranu před nečinností správního orgánu za situace, kdy uvedený žalobní typ na danou problematiku nedopadá, k projednání a věcnému rozhodnutí věci z titulu podané nečinností žaloby by nebyly splněny procesní podmínky a soud by takovou žalobu musel odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nutno podotknout, že soud nemůže o své vlastní vůli podanou žalobu překvalifikovat (např. změnit žalobu nečinností na žalobu zásahovou), jestliže sám žalobce zcela zřetelně určitý typ žaloby zvolí sám.

16. Pokud jde o podatelem označenou žalobu pod bodem 2), tj. žalobu na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s., podatel uvedl, že ze sdělení KÚ nabyt dojmu, že neví, o čem rozhoduje, proto KÚ poslal dopis (v němž se dotazoval na fotodokumentaci z leteckých map), na který mu dosud nebylo odpovězeno. Pokud se pak poslední bod petitu má zřejmě vztahovat k žalobě pod bodem 2), jeho formulace (stanovit povinnost informovat podatele o stavbách a o tom, co je předmětem delegace) se neshoduje s tvrzením v žalobě pod bodem 2), kde podatel uvedl, že se dotazoval na fotodokumentaci z leteckých map. Žaloba takto formulovaná tudíž rovněž není věcně projednatelná.
17. Navíc nutno dodat, že pokud podatel žádal, aby soud rozhodl o povinnosti správního orgánu informovat jej o stavbách a o tom, co je předmětem delegace, a k tomu vázal žalobní typ na ochranu před nečinností, jak už je výše uvedeno, vyslovení nečinnosti správního orgánu dle ustanovení § 79 s. ř. s. se lze domáhat pouze pro vydání rozhodnutí ve věci samé či vydání osvědčení. Soud by proto musel tento návrh odmítnout i ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínky řízení, neboť „soud odmítne návrh, jestliže ... nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat“.
18. Pokud jde o podatelem označenou žalobu pod bodem 3), tj. žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, žalobce pouze uvedl, že žaloba směřuje proti MÚ Sobotka, MÚ Jičín a KÚ HK, neboť tyto orgány neposuzují černé stavby na pozemcích parc. č. XA a parc. č. XB jako soubor staveb pro zemědělskou výrobu. Přestože tuto žalobu koncipoval jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, žádné konkrétní rozhodnutí, proti kterému brojí, nespecifikoval. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu takto formulovaná tedy není věcně projednatelná.
19. Podatelem označená žaloba pod bodem 4), tj. žaloba podle § 82 s. ř. s. na ochranu proti nezákonnému zásahu KÚ (odůvodněná tím, že rozhodl o přidělení případu MÚ Sobotka a to přestože věděl, že na stavebním úřadu pracuje jedna pracovnice, která odchází do důchodu) se shoduje se žalobou pod bodem 6), tj. žalobou podatelem podřazenou pod § 82 a § 79 s. ř. s., kterou odůvodnil tak, že „není zřejmé, jaké podněty KÚ delegoval a navíc toto delegoval na úřad, kde chybí nebo budou chybět v nejbližší době pracovníci“. Není však nikterak zřejmé, v čem by měla spočívat nečinnost tohoto správního úřadu (KÚ) ve smyslu ustanovení § 82 s. ř. s., podatel ani nespecifikoval, kterým rozhodnutím (identifikace číslem jednacím a datem vydání) či úkonem mělo dojít k nezákonnému zásahu (lze se pouze domnívat, že jde o přílohu, kterou žalobce přiložil ke svému podání a nazval jako „dopis z 1. 2. 2023“). Ani tyto žaloby takto formulované nejsou věcně projednatelné.
20. Navíc krajský soud opakuje (jako již shora), že vyslovení nečinnosti správního orgánu dle ustanovení § 79 s. ř. s. se lze domáhat pouze pro vydání rozhodnutí ve věci samé či

vydání osvědčení. Soud by proto musel návrh (žalobu) pod bodem 4) a 6) odmítnout i ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínky řízení.

21. Současně krajský soud dodává, že samotný institut delegace věci představuje úkon, jímž se upravuje vedení správního řízení. Nutno zdůraznit, že soudy ve správním soudnictví nepřezkoumávají každé rozhodnutí či každý úkon správního orgánu (tzv. kompetenční výluky, tedy případy, kdy ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny určité úkony správního orgánu, jsou stanoveny v ustanovení § 70 s. ř. s.), přičemž písm. c) zmíněného § 70 stanoví, že ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Žalobu, kterou by se tedy žalobce domáhal přezkoumání takového úkonu, by musel soud odmítnout i dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ustanovením § 70 písm. c) s. ř. s.
22. Pokud jde o žalobu označenou pod bodem 5), tj. žalobu na ochranu proti nečinnosti MÚ Jičín, podatel uvedl, že vodoprávní úřad tohoto MÚ dopisem ze dne 7. 10. 2022 žádal hydrogeologický posudek a posudek z ČOV, které mu byly dodány 5. 11. 2022, a že dosud k nápravě nic neučinil. Ve svém prvním podání ze dne 2. 1. 2023 k tomu stručně popsal, že kvůli stavbám, které byly od počátku nepovolené, došlo k poškození spodních vod tak, že RD čp. XD je neobyvatelný, a proto bylo požadováno na KÚ vynětí RD z bytového fondu, a že od roku 2017 upozorňuje, že dochází k poškození životního prostředí, že může dojít i ke kontaminaci spodních vod a že již v roce 2018 bylo prokázáno silné bakteriální znečištění a v roce 2022 se znečištění dále zvýšilo. Podatel proto v petitu žaloby žádal, aby byl odbor životního prostředí MÚ Jičín povinen neprodleně přijmout účinná opatření, aby nedocházelo k poškozování životního prostředí. Žaloba takto obecně formulovaná také není věcně projednatelná.
23. Nadto lze znovu zopakovat, že vyslovení nečinnosti správního orgánu dle ustanovení § 79 s. ř. s. se lze domáhat pouze pro vydání rozhodnutí ve věci samé (či vydání osvědčení). Pro to, aby mohlo dojít k vydání rozhodnutí, je nutné, aby probíhalo správní řízení, jehož výsledkem může vydání rozhodnutí ve věci samé být. Žalobce nijak nekonkretizoval, jaké správní řízení je ve věci vedeno (od kdy a kým), či zda je vůbec v tomto směru nějaké správní řízení vedeno. Soud by proto musel návrh odmítnout i ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínky řízení.
24. Nutno uzavřít, že vady podání ze dne 2. 1. 2023 tak nebyly odstraněny ani doplněním doručeným zdejšímu soudu dne 6. 2. 2023. Protože se jedná, jak je patrné ze shora uvedeného, o vady takové povahy a intenzity, že pro ně nebylo možno v řízení pokračovat, krajskému soudu nezbylo, než postupovat dle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a podání odmítnout. Jak bylo rovněž naznačeno, některé žaloby by i po řádném doplnění musely být odmítnuty i z dalších důvodů.
25. Krajský soud závěrem opakuje, že soudy ve správním soudnictví nevykonávají jakýsi všeobecný dozor nad veškerou činností správních orgánů a mohou projednat pouze žaloby, které mají veškeré náležitosti podle toho kterého typu žaloby. Správní soudnictví je totiž ovládáno dispoziční zásadou (s určitými výjimkami, které pro nyní projednávanou věc nejsou podstatné), jež je vyjádřena v § 75 odst. 2, větě první s. ř. s., a je tak vždy zcela na osobě konkrétním rozhodnutím nebo úkonem dotčené, zda a jak se proti němu bude bránit u soudu. Pokud by správní soud z vlastní iniciativy za podatele (žalobce) domýšlel či dotvářel žalobu (nebo žalobní námitky), popíral by takovým

postupem uplatnění dispoziční zásady a zasahoval by do principu rovnosti účastníků řízení.

26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., kdy pro případ, že došlo k odmítnutí podání, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. června 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu